

# ● FRASCATI ●

*Makers van Frascati Producties aan het woord over hun werk, hun leven en hun inspiratie. Deze keer: Daria Bukvić (Bosnië-Herzegovina, 1989), die van do 1 tot en met za 10 november in Frascati WG staat met The Raven / Een Requim, een vrije interpretatie van het klassieke gedicht van Edgar Allan Poe uit 1845.*



**In *The Raven* rouwt een man om een vrouw. De raaf die hem bezoekt confronteert hem met een eenzaamheid die nooit zal worden opgelost. Heb je zelf ooit zo'n verlies meegemaakt?**

Ik maak al vijf jaar voorstellingen over eenzaamheid en rouw is wel de meest definitieve vorm van eenzaamheid. Mijn grootvader verloor vorig jaar zijn grote liefde, mijn oma. In zestig jaar zijn ze geen nacht gescheiden geweest, nu was hij opeens alleen. Ook overleed een vriend van mij, op veel te jonge leeftijd. Je kunt natuurlijk denken: wat weet ik nou van de dood, ik ben net uit de luiers. *The Raven / Een Requiem* gaat eigenlijk vooral over liefde, want wat kun je nu zeggen over de dood?

**Waarom koos je voor een vrije interpretatie van *The Raven*?**

'Toen ik op de middelbare school zat las ik *The Raven* van Edgar Allen Poe voor het eerst. Ik vond het prachtig, het verdriet is zo groot en intens: de rouwende man in het gedicht houdt zelfs geen hoop op een weerzien met zijn geliefde in het hiernamaals.'

'*The Raven* is een heel dwingend gedicht, door de vorm, het steeds terugkerend 'nevermore'. Ik houd van consequente kunst: een pure emotionele belevenis. Het leven is al zo genuanceerd. Een goed kunstenaar is niet bang om iets heel erg te laten voelen. Die mystieke, allesoverweldigende rouw weet Poe in *The Raven* over te brengen. In mijn voorstelling probeer ik die ervaring te verbeelden. Wanneer de man beseft dat zijn grote liefde dood is, breekt hij. Zijn verdriet is als een overweldigende natuurkracht die niet in te dammen valt.'

**Hoe geef je een 'overweldigende natuurkracht' vorm?**

'Rouw is niet rationeel te vatten. Daarom heb ik voor een theatrale bewerking zonder tekst gekozen, met dans en spel. Ik werk heel intuïtief, volg vooral mijn gevoel. Mijn grootste angst is het verliezen van mijn geliefde. Dat ik mijn vriend, Marius Mensink, vroeg om de rouwende man in *The Raven* te spelen, gebeurde ook in een opwelling. Dat zijn vormkeuzes die ik achteraf rationaliseer.

'Ik wil altijd oprecht zijn over mijn materiaal. Mensen geven mij een uur van hun leven, daar ben ik hen heel dankbaar voor. Het is mijn verantwoordelijkheid dat wat ze zien recht uit mijn hart komt. Mijn kunst is niet privé, het gaat niet over mij, maar het is wel persoonlijk. Veel van de gevoelens die we ervaren zijn heel universeel en

natuurlijk. Een gedicht als *The Raven* is altijd actueel. Je identificeert je in kunst niet met de hedendaagsheid – lijken de mensen op het toneel wel op ons, hebben ze wel een Ipad, is Rutte wel Minister President? – maar met emoties.'

### **Rouw is niet rationeel te vatten. Biedt theater steun?**

'Ik ben opgegroeid in een klein katholiek dorp in Limburg. Als dochter van een Bosnische moeder en een rooms-katholieke Kroatische vader was ik een vreemdeling en hoorde ik er niet bij. Ik zocht heil bij de kerk, maar mijn moeder wilde mij, vanwege de religieuze toestanden in Joegoslavië, niet dopen. Daar ben ik achteraf zo blij om, want toen ik eenmaal ontdekte wat voor moois er wordt gemaakt, bood theater dat wat ik bij de kerk zocht: theater is een bijeenkomst van schoonheid, een mis tegen de eenzaamheid.'

'Vroeger wilde ik magiër worden om de ideeën in mijn hoofd te realiseren. Regisseren komt daar het dichtste bij in de buurt: in een voorstelling krijg je de kans ongreepbare emoties te materialiseren. Dat schept orde, het maakt de dingen wat meer behapbaar. Kunst is een viering van de ongreepbaarheid van het leven.'

November 2012

Simone van Saarloos